

STORTINGET

Representantforslag 238 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Marit Arnstad, Jenny Klinge
og Willfred Nordlund

Dokument 8:238 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Marit Arnstad, Jenny Klinge og Willfred Nordlund om endring av inndelingslovas bestemmelser om behandling av grensejustering mellom kommuner

Til Stortinget

Bakgrunn

Inndelingslova § 5 bestemmer at Stortinget gjør vedtak i delingssaker mellom kommuner når kommunene er uenige. § 6 bestemmer at Kongen i statsråd gjør vedtak om grensejustering mellom kommuner.

Stortinget har vedtatt at saker som gjelder flytting av områder med inntil om lag 25 prosent av innbyggerne fra én kommune til en annen, skal behandles som grensejusteringssaker og derfor kan vedtas av departementet etter framlegging for Kongen i statsråd.

Forslagsstillerne viser til at det i en rekke aktuelle saker er uenighet mellom kommuner om flytting av deler av en kommune. Forslag om å foreta grensejustering mellom Gjemnes og Molde ved at 25 prosent av innbyggerne og 40 prosent av arealet i Gjemnes overføres til Molde, møter sterk motstand i Gjemnes kommune. Tilsvarende er Norddal kommune imot at deler av kommunen og 30 prosent av innbyggerne overføres til Stranda. Eksempler på andre saker som har skapt store motsetninger lokalt, er forslag til grensejusteringer mellom Ørsta og Volda kommuner og mellom Rennebu og Oppdal kommuner.

Etter dagens lovverk er det departementet, etter innstilling fra Fylkesmannen, som avgjør grenseendringer. Om 25 prosent av innbyggerne overføres fra én kommune til en annen, har det store konsekvenser for den kommunale infrastrukturen og dimensjoneringen av skoler, sykehjem, VAR-tjenester, kultur og idrettsanlegg. Kommunene risikerer å sitte igjen med ansvar for store investeringer i bygg og ansatteressurser som er dimensjonert for den befolkningen kommunen har hatt. I flere av de aktuelle grensejusteringssakene handler det også om overføring av store inntekter fra kraftutbygging.

Forslagsstillerne har merket seg at fylkesmennene i sin behandling av grensejusteringssaker har vist til at kommunesammenslåing ville vært det beste alternativet, men siden kommunene ikke går inn for det, foreslås det å gjennomføre en grensejustering som over tid vil gjøre kommunesammenslåing mer aktuelt. Dette er en form for argumentasjon som er svært uheldig. Det gir inntrykk av at fylkesmenn ønsker omkamp om de avgjørelser som er tatt når det gjelder kommunesammenslåinger, og som derfor utfordrer Stortingets krav om at sammenslåinger utelukkende skal skje gjennom frivillighet.

Forslagsstillerne mener inndelingslovas bestemmelser om behandlingsmåte for delingssaker og grensejusteringssaker burde vært likelydende. I delingssaker der kommunene er uenige, blir saken forelagt Stortinget til avgjørelse. Det samme bør være tilfelle når kommunene er uenige i grensejusteringssaker.

Forslagsstillerne ber om at grensejusteringssaker som er til behandling i departementet, blir stilt i bero til forslaget om endring i inndelingslova er behandlet av Stortinget.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at inndelingslova § 6 endres slik at det innføres en bestemmelse om at saker om grensejustering skal forelegges Stortinget til avgjørelse når det er uenighet mellom de berørte kommunene.

13. juni 2018

Heidi Greni

Marit Arnstad

Jenny Klinge

Willfred Nordlund